

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Otto III Bischof von Constanz (1411-1434; gest. 1451) und
anderer Schriften - Cod. Aug. perg. 34**

Otto <von Hachberg>

[S.l.], [15. Jahrh.]

Oratio ex libro sapientiae

[urn:nbn:de:bsz:31-65297](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65297)

facit. **xi. c.** Abominabile tibi
cor prauum et voluntas tua in
hys qui simpliciter ambulat.
Abominatio est tibi labia me-
dana et qui fideliter agunt.
placent tibi. **xv. c.** In omni loco
oculi tui contemplantur bonos et
malos et victimas impiorum ab-
ominabiles tibi et abhomi-
natio est tibi vita impiorum et qui
sequitur iustitiam diligitur a te.
domos superbiorum tu demoliris
et firmos facis terminos vi-
due. Abominatio est tibi cogita-
tiones male et purus sermo
pulcherrimus firmabitur a te. ac-
cepta est apud te via iustorum
et longe es ab impiis et orationes
iustorum exaudis. **xvi. c.** Omnes
vie hominum patent oculis tuis
et spirituum ponderator tu es.
Et abominatio est apud te omnis
arrogans et tui est dirigere
gressus hominis. **xvii. c.** Et tu
probas corda. **xix. c.** Et volun-
tas tua permanet. **xx. c.** Ponderus
et pondus. mensura et mensura
vix abominabile est apud te
et tu fecisti domine aurem audientem
et oculos videntes. **xxi. c.** Tu
appendis corda et facere misericordiam
et iudicium magis placet tibi
quam victimas et pueris via viri
aliena est a te qui autem mundus
est rectum opus eius coram te
et non est sapientia non est pru-
dentia non est consilium contemnit te
et tu salutes tribus. **xxii. c.**
Diuitis et pauperis tu es opa-
tor tu custodis sanctos et iudicium
causarum pauperum. **xxiii. c.** Tu in-
spector es cordis et scrutator
animas et nihil te fallit et reddis
homini iuxta opera sua. **xxix. c.**

Et a te iudicium egreditur sin-
gulis. **xxx. c.** Tu continens spiritum
in manibus tuis et colligis aquas
quas in vestimento tu suscitatis omnes
terminos terre. Et omnis sermo
tuus igneus clipeus est. spera-
tibus in te.

Sequitur nunc oratio ex libro sapientie
collecta et iterum per capitulum ut supra
precedentibus libris scilicet Job et puerorum

Capitulum primum

Domine deus tu iuven-
ris ab his qui non tem-
tant te et appares
eis qui fidei habent
in te nec liberas maledictum
a labiis suis quoniam remum ipsius
testis tu es et cordis eius scru-
tator verus et lingue eius au-
ditor et tu mortem non fecisti nisi
letitiam in peccatione viuorum. cre-
asti enim ut essent omnia. **ii. c.**
Tu creasti homines in exterrimabile
et ad ymaginem similitudinis
tue fecisti illum. **iii. c.** Gracia tua
et misericordia est in sanctos
tuos et respectus in electos tu-
os. **vi. c.** Quoniam a te domine data est
potestas et virtus a te altissimo
et tu interrogas opera et cogita-
tiones sanctorum. Tu non subter-
has personarum cuiusquam qui es om-
ni dominator nec vereris magnitu-
dinem cuiusquam quoniam pusillum et ma-
gnum tu fecisti et equaliter tibi
cura est de omnibus. **vii. c.** Quoniam non
tu es sapientie dux et sapientium
emendator et in manu tua nos
et sermones nostri et omnis sapientia
et opera scientia et disciplina et
neminem tu diligis nisi eum qui
cum sapientia inhabitat. **ix. c.** Deus

Oratio ex libro sapientie

patru meoz et dne multe mie/
 qui pfeast omia verbo tuo /
 et sapia tua constituisti hoiez /
 ut dnaret a creature tue que
 a te facta est / ut disponat or-
 bem terraz sequitate / et iu-
 stia / et directione cordis / iu-
 dicaz iudicet / quis emi hoim /
 poterit scire consiliuz tuu / aut
 quis poterit cogitare quid tu
 velis / da michi seduz tuaz as-
 sistitez sapiaz / et noli me re-
 probare a pueis tuis / qm ego
 seruus tuus sum / et filius an-
 alle tue. **xx. c.** Tu aperuisti os
 mutor / et linguas infancuz
 feast discretis. **xxi. c.** Tu dedisti
 filijs isrl / aqua de petra altissi-
 ma / requies siti / de lapide duro /
 et humanuz sanguinez dedisti
 iustis / ostendens que admo-
 duz tuos exaltazes / et aduer-
 sarios eoz necazes / et manus
 tua est omnipotens / creauit
 orbz terraz / ex materia i vi-
 sa / et omia i mensura / numero
 et pondere disposuisti / et vtuti
 brachij tui quis resistet / qm ta-
 qm mometu stateret / sic ante te
 est orbis terraz / et tanq gut-
 ta rosus ante lucanu / que descen-
 dit interu / si miseris omi /
 qm omia potes / et dissimlas
 pta hoim / ppter penitentiam /
 diligis emz oia que sunt / et
 nichil odisti eoz que feast / nec
 em odiens / aliquid constituisti
 aut feast / quomo aute posset
 aliquid pmanere / nisi tu volu-
 isses / aut a te uocituz no esset /
 conseruaret pibus aut oibus /
 qm omia tua sut dne / qui amat
 aiās. **xxii. c.** O q bonus et sua-
 uis est dne / spūs tuus i omib /

quis emi dicet tibi / quid feast /
 aut quis stabit cont iudiciu
 tuu / aut quis in conspectu tuu
 ueniat / vindex iniquoz hoiz /
 aut quis tibi iputabit / si naa-
 ones pierit / quas tu feast / n-
 emz est alius deus q tu / tu cu
 in est de omibus / ut ostendaz
 qm no iniuste iudicasti iudici-
 uz / neq rex / neq tyrannus a
 conspectu tuo inquirant / de his
 quos pdidisti / Cu sis g iustus
 o pater / iuste oia disponis / spm
 quoq o pr qm no debet puni-
 ri condepnas / extez extimas
 a tua veritate / virtus em tua
 iustiae est miaz / Et ob hoc q
 om dnus es / omibus te pteze
 facis / vtutez em tu ostendis
 his / qui crederis esse in vtute
 consumatus / et hoz qui te nesci-
 unt / audiaz traduz / Cu aute
 dnator virtutis / auz triquilli-
 tate iudicis / et cu magna re-
 uerēna disponis nos / sub est
 em tibi cu volueris / posse / et tu
 iudicans / das loaz penitēcie
 in pccis. **xxiii. c.** Tu aute ab mi-
 cro / prouidēna aucta gubnaz /
 et dedisti i mari via / et inter-
 fluctus semitaz firmissima /
 et tibi odio sunt / impius et i-
 pietas eius. **xxv. c.** Tu aute de-
 ur / suauis et verus es / patēs
 et i mia disponens omia. **xxvi. c.**
 Tuus dne sermo sanat oia /
 et tu es deus / qui vite et mor-
 tis habes pta / et deduz
 ad portas mortis / et reduaz
 quia om saluator es / et libe-
 ras ab omi malo / Tu angelo-
 ruz esca nutriuisti pplm tuu /
 et paratu pane de celo pre-
 stitisti illis / sine labore / omne

Pro intellectu hoz vboz que
 impliconez sonare videt
 scz qui no debet puniri con-
 depnas / et no gloz ordinar
 am / que sic dicit. possit hec
 ad passionē xpi referri que
 pr p nobis i morte tradidit
 et eu qui no nouerat pccm /
 p nobis pccm fent / qui nisi i-
 debuit / morte suscipet / non
 nos a debita morte libaret /
 pater g iustus / iustus punies /
 iuste omia disponit.

Ordo ex libro eccliaſtica

montes et colles simul et ſu-
 damēta terre/cū tu illa cōſpe-
 xeris/tremore concuſcentur/
 et omē cor intelligit a te/et
 vias tuas quis intelligit/quia
 plurima opera tua ſunt tab-
 ſconſis/et opera iuſtiae tue q̄s
 enarrabit/tu em̄ in terrā reſpe-
 xiſti/et impleuiſti illā boīs tu-
 is/xvii. c. Tu creāſti hoīez de
 terra/et ſc̄dm̄ ymaginēz tuā
 feaſti illuz/et dedeſti illi p̄tatez
 eoz/que ſunt ſup̄ terrāz/poſu-
 iſti timorez illi ſup̄ omēz carnez
 et dñatus eſt beſtiaz ⁊ volati-
 luz/et creāſti ex ip̄o adiutori-
 uz ſile ſibi/cor ſuū/et cōſiluz
 linguaz/oculos/et aures/de-
 diſti illis/ex cogitandi ⁊ diſci-
 plina intellectus repleſti illos/
 creāſti illis ſciētiāz/et ſpūs
 ſenſu repleſti cor illoz/et ma-
 la et bona oſtendiſti illis/po-
 ſuiſti oculos eoz ſup̄ corda
 ip̄oz/oſtendere illis magna
 lia op̄ez tuoz/addidiſti illis
 diſciplināz et legē vite/te-
 ſtamentuz eternuz cōſtituiſti
 cū illis/et iuſtiaz ⁊ iudicia
 tua/oſtendiſti illis/et mag-
 lia honous tui/vidit oculuz
 eoz/et honore vocis audierit
 aures illoz/Dñe deus/q̄ ma-
 xima m̄ia tua et p̄p̄iatio
 tua/convertētibus ad te/et
 virtutez altitudinis celi tu
 conſpicias/xviii. c. Tu viuis
 i eternuz/et quis ſufficiet e-
 narrare opa/et quis iueſti-
 gabit magnalia tua/vtute
 autēz magnitudinis tue q̄s
 enūciavit/et quis adiacet e-
 narrare miſericordiaz tuā/nō
 em̄ eſt inuenire magnalia

tua/miſericordia autē tuā ſup̄
 omēz carnez/xxiiij. c. Dñe p̄-
 et dñator vite mee/ne dere-
 linquas me i cogitatu mali-
 gno/i cōſilio impioz/nec ſi-
 nas me cadere i illa exprobra-
 tione/ne madaz i cōſpectu ad-
 uerſarioz/ne gaudeat de me
 inimicus meus/Dñe p̄ et deus
 vite mee/ne detelm̄s me i
 cogitatu maligno/extollētiāz
 oculoz meoz/ne dederis m̄ i
 omē deſideriuz prauū auerte a me/et aufer
 a me/ventris cōcupiſcentias/
 et cōcubitus cōcupiſcentia/ne
 apprehendat me/et nō irre-
 uerenti et iſfrumito/ne f̄das
 me/qm̄ om̄ia vident oculi tui
 et ip̄i multo lucidiores ſuper
 ſolem/cirūſpiciētes om̄s vi-
 as hom̄/et corda intuentēs
 abſconditas p̄tes/tibi em̄ dñe
 deus/anteq̄ crearetur/om̄ia
 ſunt cognita/et ſic poſt p̄fectū
 reſpicias om̄ia/xxv. c. Odi-
 tui i timētes te/tu ſolus eſ
 ſuſtinetibus te i via vitatiz
 et iuſtiae/et dona iniquoz/
 tu nō probas/nec reſpicias i
 oblationib⁹ iniquoz/nec i
 multitudine ſacrificioz eoz/
 p̄p̄iaberis p̄tis/xxv. c. Et
 beneplacituz eſt tibi recedere
 ab iniquitate/et iuſticia/et
 ſacrificiuz iuſti acceptuz eſt
 tibi/et memoria eius nō ob-
 liuiſceris/et nō eſt deus p̄ter
 te dñe/et tu iudex eſ/et non
 eſt apud te gloria p̄ſone/et
 dep̄tationez leſi exaudis et
 pupilli/et qui adorat te. i ob-
 lectatione ſuſcipiet/et dep̄-
 tatio ei⁹ vſqz ad nubes appro-
 pm̄abit/et orōnez huiliantiz

